

Odměny statutárnímu auditorovi nebo auditorské společnosti – zveřejnění v příloze k účetní závěrce a možné auditorské postupy

(Tento materiál byl projednán a odsouhlasen členy Výboru pro metodiku KA ČR v dubnu 2009)

V souladu s požadavkem § 39, odst. 11 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále jen „Vyhláška č.500/2002 Sb.“) je účetní jednotka povinna uvést informace o celkových nákladech na odměny statutárnímu auditorovi nebo auditorské společnosti za účetní období v členění na:

- a) povinný audit účetní závěrky
- b) jiné ověřovací služby
- c) daňové poradenství
- d) jiné neauditorské služby

Tyto informace není účetní jednotka povinna uvádět v případě, že je účetní jednotka zahrnuta do konsolidované účetní závěrky sestavené podle části páté vyhlášky č.500/2002 Sb., pokud jsou tyto informace uvedeny v příloze v konsolidované účetní závěrce této konsolidující účetní jednotky nebo osoby.

Povinnost účetní jednotky a povinnost auditora

Povinností účetní jednotky je výše uvedené informace zveřejnit v příloze k účetní závěrce. Účetní jednotka zveřejní informace o celkových nákladech na odměny statutárnímu auditorovi nebo auditorské společnosti (dále jen „auditor“). Mělo by se tedy jednat o částku, kterou účetní jednotka vykazuje v nákladech běžného účetního období. Dále je nutné zdůraznit, že se jedná o náklady na odměny pouze statutárnímu auditorovi, kterému bylo vydáno Komorou auditorů ČR auditorské oprávnění a který byl účetní jednotkou pověřen k provedení povinného auditu bez ohledu na to, zda je jím pro každé účetní období jiný auditor. Nejedná se tedy o zveřejnění odměny jiných poradců či auditorů za obdobné služby poskytnuté účetní jednotce. V některých případech, například v příloze ke konsolidované účetní závěrce, může být uvedeno statutárních auditorů nebo auditorských společností samozřejmě několik.

V případě, že účetní jednotka informace o nákladech na odměny auditorovi v příloze k účetní závěrce nezveřejní, protože je zahrnuta do konsolidované účetní závěrky sestavené podle části páté vyhlášky č.500/2002 Sb., (viz citace za textem), v souladu s požadavkem § 62 odst. 6 písm. d musí příloha k účetní závěrce této účetní jednotky obsahovat následující informace:

- obchodní firmu jiné konsolidující účetní jednotky, která konsolidovanou účetní závěrku sestavila
- informaci o uplatnění odstavce 5 § 62 vyhlášky č.500/2002 Sb., (viz citace za textem)

Účetní jednotka v takovém případě v příloze k účetní závěrce uvede, že informace o nákladech na celkové odměny statutárnímu auditorovi jsou zveřejněny v příloze k účetní závěrce konsolidující účetní jednotky nebo osoby, do jejíž konsolidované účetní závěrky je zahrnuta.

Auditor je povinen získat dostatek vhodných důkazních informací o zveřejněných informacích.

Jaké auditorské postupy použít?

Je na zvážení auditora, jakými auditorskými postupy důkazní informace získá, níže jsou uvedeny postupy, které je možno použít:

- V případě zveřejnění údajů o celkových nákladech na odměny auditorovi auditor sesouhlasí tyto údaje s údaji v účetnictví účetní jednotky za příslušné účetní období.
- V případě, že účetní jednotka údaje o nákladech na odměny auditorovi nezveřejní, protože jsou zahrnuty do konsolidované účetní závěrky podle části páté vyhlášky č.500/2002 Sb., auditor získá důkazní informace o tom, že výjimka podle odstavce 5 § 62 vyhlášky č.500/2002 Sb. byla správně aplikována a že všechny podmínky podle odstavce 6 § 62 vyhlášky č.500/2002 Sb., byly splněny. Auditor k získávání důkazních informací může využít diskusí s vedením účetní jednotky či jejich

prohlášení a inspekci dokumentů potvrzujících, že byly splněny podmínky stanovené v § 62 odst. 5 a 6 vyhlášky č.500/2002 Sb.

- V tomto případě také auditor získá důkazní informace o tom, že náklady na odměny auditorovi zveřejněné v příloze k účetní závěrce konsolidující účetní jednotky nebo osoby, do jejíž konsolidované účetní závěrky je účetní jednotka zahrnuta, zahrnují též náklady na odměny auditorovi auditované účetní jednotky a že tyto náklady byly vykázány ve správné výši a členění. Auditor k získávání důkazních informací může využít diskusí s vedením účetní jednotky a další postupy. V případě, že v příloze k účetní závěrce konsolidující účetní jednotky nebo osoby jsou náklady na odměny auditorovi zveřejněny v členění na jednotlivé účetní jednotky zahrnuté do konsolidačního celku (což předpisy výslovně nepožadují), je možné údaje týkající se auditované účetní jednotky sesouhlasit s účetnictvím této účetní jednotky. V případě, že je informace uvedena souhrnně, vedení auditované účetní jednotky by mělo zajistit rozpis těchto nákladů připadajících na jednotlivé účetní jednotky zahrnuté do konsolidačního celku a auditor pak může údaje týkající se auditované účetní jednotky sesouhlasit s účetnictvím této účetní jednotky.
- V případě, že k datu sestavení účetní závěrky není k dispozici účetní závěrka sestavená jinou konsolidující účetní jednotkou nebo tato účetní závěrka ještě nebyla ověřena auditorem či zveřejněna, auditor může požádat vedení účetní jednotky o prohlášení, ve kterém vedení potvrdí, že účetní závěrka bude jinou konsolidující účetní jednotkou sestavena, ověřena auditorem a zveřejněna a že v příloze budou ve správné výši a ve správném členění vykázány informace o nákladech na odměny auditorovi auditované účetní jednotky.

Citace z vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů:

§ 62

(1) Do konsolidačního celku se zahrnuje konsolidující účetní jednotka 17) a konsolidované účetní jednotky, kterými se rozumí:

- a) osoby, které jsou ovládanými nebo řízenými osobami 12a) , bez ohledu na jejich sídlo,
- b) osoby, ve kterých konsolidující účetní jednotka vykonává podstatný vliv 17) , bez ohledu na jejich sídlo.

(2) Základ konsolidačního celku tvoří konsolidující účetní jednotka a konsolidované účetní jednotky vyjmenované v odstavci 1 písm. a) . Do takto vytvořeného základu konsolidačního celku se zahrnou i konsolidované účetní jednotky pod podstatným vlivem vyjmenované v odstavci 1 písm. b) .

(3) Do konsolidačního celku nemusí být zahrnuty konsolidované účetní jednotky tvořící konsolidační celek podle odstavců 1 a 2 :

a) u nichž není podíl na konsolidačním celku významný, zejména z hlediska úhrnu rozvahy (bilance), čistého obratu a vlastního kapitálu. Pokud je u dvou a více uvedených konsolidovaných účetních jednotek jejich souhrnný podíl významný, jsou tyto účetní jednotky přesto zahrnuty do konsolidované účetní závěrky, nebo

b) u nichž dlouhodobá omezení významně brání konsolidující účetní jednotce ve výkonu jejich práv ohledně nakládání s majetkem nebo řízení uvedených konsolidovaných účetních jednotek, nebo výjimečně nelze-li bez prokazatelně nutných nepříměřených nákladů nebo bez prokazatelně nutného zbytečného zdržení získat informace nezbytné pro sestavení konsolidované účetní závěrky podle této vyhlášky, nebo

c) jsou-li akcie nebo podíly konsolidovaných účetních jednotek drženy výhradně za účelem jejich prodeje v bezprostředně následujícím účetním období.

(4) Konsolidační celek vytvořený podle odstavců 1 a 2 podléhá konsolidaci, pokud splňuje kritéria stanovená v § 22 zákona .

(5) Konsolidační celek nevytváří konsolidující účetní jednotka podle odstavců 1 až 4 , která je současně osobou zahrnutou do konsolidačního celku jiné konsolidující účetní jednotky řídicí se právem České republiky nebo jiné konsolidující osoby, bez ohledu na její sídlo, která se řídí právem členského státu Evropské unie (dále jen "konsolidující zahraniční osoba"), za předpokladu, že:

a) tato jiná konsolidující účetní jednotka nebo konsolidující zahraniční osoba drží veškeré akcie nebo podíly konsolidující účetní jednotky; k akciím nebo podílům držným členy správních, řídicích a dozorčích orgánů zřízených na základě zvláštních právních předpisů, stanov nebo společenské smlouvy se nepřihlíží,

b) tato jiná konsolidující účetní jednotka nebo konsolidující zahraniční osoba drží alespoň 90 procent akcií nebo podílů konsolidující účetní jednotky a nesestavení konsolidované účetní závěrky za konsolidační celek schválili ostatní akcionáři nebo společníci konsolidující účetní jednotky, nebo

c) v případech neuvedených v písmenu a) nebo b) osoby držící určitý podíl v konsolidující účetní jednotce, přičemž tyto podíly celkem činí v případě akciové společnosti nejméně 10 procent a v případě ostatních obchodních společností nejméně 20 procent, nepožádaly nejpozději šest měsíců před koncem účetního období o sestavení konsolidované účetní závěrky.

(6) Podle odstavce 5 se postupuje, pokud jsou splněny všechny následující podmínky:

a) konsolidující účetní jednotka a všechny jí konsolidované účetní jednotky jsou zahrnuty do konsolidované účetní závěrky konsolidačního celku jiné konsolidující účetní jednotky nebo konsolidující zahraniční osoby,

b) konsolidovaná účetní závěrka podle písmene a) a konsolidovaná výroční zpráva jsou sestaveny jinou konsolidující účetní jednotkou nebo konsolidující zahraniční osobou a jsou ověřeny auditorem podle práva státu, kterým se tato jiná konsolidující účetní jednotka nebo konsolidující zahraniční osoba řídí,

c) konsolidovanou účetní závěrku podle písmene a) a konsolidovanou výroční zprávu podle písmene b) a zprávu auditora odpovědného za ověření této konsolidované účetní závěrky a konsolidované výroční zprávy konsolidující účetní jednotka zveřejní podle § 21a zákona ; tyto účetní záznamy musí být zveřejněny v českém jazyce a

d) příloha k účetní závěrce konsolidující účetní jednotky obsahuje obchodní firmu a sídlo jiné konsolidující účetní jednotky nebo konsolidující zahraniční osoby, která konsolidovanou účetní závěrku podle písmene a) sestavila, a informaci o uplatnění odstavce 5 .

(7) Požaduje-li se sestavení konsolidované účetní závěrky a konsolidované výroční zprávy pro účely informování zaměstnanců nebo jejich zástupců podle zvláštního právního předpisu anebo na žádost správních nebo soudních orgánů pro jejich potřeby, postup podle odstavců 5 a 6 se nepoužije.